

บทที่ 1

บทนำ

จากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ได้มีการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการดำรงชีวิตประจำวันของประชากรส่วนใหญ่ค่อนข้างจะใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ เพื่อการแข่งขันในการทำงาน โดยที่จะพยายามหารายได้ให้ได้มากที่สุด จึงเป็นเหตุให้เกิดธุรกิจขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ธุรกิจที่เกิดขึ้น จึงมีแนวโน้มที่จะให้บริการอย่างครบวงจร ในคราวเดียวกัน เพื่อความสะดวกสบายสำหรับผู้ใช้บริการ ดังนั้นข้าราชการตำรวจและครอบครัวจึงเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความจำเป็นต้องใช้บริการจากธุรกิจดังกล่าว เพราะการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจนั้นมีภารกิจหน้าที่แตกต่างจากหน่วยงานอื่น ๆ จึงถูกผลักดันเข้าไปสู่วงจรธุรกิจบริการที่มีการตอบสนองความต้องการที่รวดเร็ว อันเป็นเหตุให้เกิดการใช้จ่ายเงินของข้าราชการตำรวจเพิ่มมากขึ้น โดยเป็นไปตามกลไกของสังคม คือ เมื่อรายได้ที่ได้รับไม่พอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการแสวงหารายได้จากแหล่งเงินกู้ และการหาอาชีพเสริม หากการประกอบอาชีพเสริมสามารถดำเนินการไปได้ด้วยดี มีความมั่นคง ก็จะสามารถทำให้ปัญหาบรรเทาเบาบางลงไปได้

ความสำคัญของปัญหา

ในการปฏิบัติงานราชการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น มาจากตัวผู้ปฏิบัติงานต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง มีความพร้อม และความรู้ความสามารถในการทำงาน โดยไม่มีปัญหาส่วนตัวใด ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง สำหรับปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ถือว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ โดยเฉพาะครอบครัวข้าราชการตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นได้ชื่อว่าเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ มีหน้าที่ในการถวายความปลอดภัยแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ อีกทั้งยังเป็นผู้รักษากฎหมาย บำบัดทุกข์ บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกทางการจราจรให้แก่ประชาชน ซึ่งถือเป็นงานที่มีความรับผิดชอบสูง และเสี่ยงภัยเป็นอย่างยิ่ง หากข้าราชการตำรวจเกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตในขณะปฏิบัติหน้าที่แล้ว จะส่งผลให้ขาดเสาหลักของครอบครัวไป ภาระต่าง ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อถึงบุคคลที่อยู่ในครอบครัวซึ่งบางครอบครัวคู่สมรสไม่ได้ทำงาน จึงทำให้เกิดความเดือดร้อนขึ้น ประกอบกับรายได้ประจำที่ได้รับในแต่ละเดือนของข้าราชการตำรวจนั้น ไม่เพียงพอกับรายจ่ายที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน ทำให้เกิดการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายภายในครอบครัว จากรายงานผลการวิจัยของ นิกร สิมะสถิตชัย (2540) พบว่า ธนาการจะปล่อยสินเชื่อเพื่อการอุปโภคแก่ผู้ประกอบ

อาชีพราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจมากกว่าผู้เป็นเจ้าของกิจการและรับจ้าง จึงเป็นช่องทางหนึ่งในการที่จะหาเงินมาเพื่อการใช้จ่ายให้พอเพียงในแต่ละเดือนไป

จากเงินรายได้ประจำปัจจุบัน อาจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพของข้าราชการตำรวจ โดยทั่วไปซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวลิต คชหิรัญ (2541) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีภาระหนี้สินมากเกินความจำเป็น เกิดจากพื้นฐานของเงินเดือนและผลค่าตอบแทนอื่น ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีน้อย ประกอบกับข้าราชการตำรวจนั้นมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เช่น ภรรยา บุตร ธิดา บิดา มารดาของตนเองและคู่สมรส ส่วนแต่เป็นภาระที่ต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก และ พงษ์ศักดิ์ เชื้อสมบุรณ์ (2536) ยังมีความเห็นสอดคล้องกับผู้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาเงินเดือนกับค่าครองชีพของตำรวจมีความ สัมพันธ์กับรายได้ที่น้อย รายจ่ายมาก ได้แก่ รายจ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภค และ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งมีผลต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน ตลอดจนคุณภาพของงานและแนวโน้มในการประพฤติมิชอบ ของข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 นั้น จะเห็นได้ว่าข้าราชการตำรวจไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินและแหล่งเงินทุนต่างๆ เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว จัดหาที่อยู่อาศัยและสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว โดยรายได้ที่ได้รับจากการทำงานในแต่ละเดือนนั้นจะต้องถูกหักเงินเพื่อนำไปจ่ายชำระหนี้ต่าง ๆ พร้อมกับดอกเบี้ยเป็นจำนวนมาก ทำให้เงินคงเหลือไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายภายในครอบครัว

ปราโมทย์ พรหมจันทร์ (2547) ได้ทำการศึกษาพบว่า เงื่อนไขที่ทำให้ข้าราชการ เข้าสู่อาชีพเสริม ประกอบด้วย รายได้ของครอบครัวไม่พอเพียงและการมีหนี้สิน ในการสำรวจข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 จำนวน 178 นาย เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2548 พบว่า ข้าราชการตำรวจมีการประกอบอาชีพเสริมอยู่แล้ว จำนวน 37 นาย ได้แก่ อาชีพค้าขาย จำนวน 17 นาย เย็บผ้า-ปักผ้า จำนวน 7 นาย ขับรถรับจ้าง จำนวน 3 นาย สอนพิเศษ จำนวน 3 นาย บริการให้เช่าโต๊ะและเก้าอี้สำหรับงานเลี้ยง จำนวน 3 นาย รับจัดทำอาหาร ทำสวน เลี้ยงไก่ รับเหมาก่อสร้าง และทำเซรามิกส์ อาชีพละ 1 นาย ทำให้ข้าราชการตำรวจมีรายได้เพิ่มขึ้นจากรายได้ประจำในแต่ละเดือน โดยรายได้ขั้นต่ำแต่ละเดือนจะอยู่ที่ 1,000 - 100,000 บาท ต่อเดือน

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายในแต่ละเดือนของข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยมีแนวความคิดที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะหนี้สินและความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้กับครอบครัวของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจ ภูธรภาค 5 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวอาชีพเสริมรายได้และการป้องกันปัญหาที่เกิดจากหนี้สินที่เพิ่มพูนขึ้นก่อนที่จะเกิดเหตุต่าง ๆ ตามมาในภายหลัง จนทำให้เกิดความคิดที่ผิด ๆ เช่น การฆ่าตัวตาย การประพฤติในทางมิชอบ การคอร์รัปชัน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อครอบครัวและผู้เกี่ยวข้องไปด้วย การส่งเสริม

ประกอบอาชีพเสริมรายได้จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยก่อนที่จะมีแผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้นั้น ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงแล้วนำเอาข้อมูลที่ได้มาวางแผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5
2. เพื่อศึกษาความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5
3. เพื่อจัดทำแนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบภาวะหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5
2. ทำให้ทราบความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5
3. ทำให้ได้แผนส่งเสริมอาชีพเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5
4. เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บังคับบัญชาในการบริหารงานและการวางแผนงานของตำรวจภูธรภาค 5
5. สามารถนำแผนส่งเสริมอาชีพการประกอบอาชีพเสริมรายได้ ไปใช้แก้ไขปัญหาของบุคลากรภายในหน่วยงานพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครอบครัวของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตำรวจภูธรภาค 5 จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2548 จำนวน 353 นาย

ขอบเขตเนื้อหา

1. ภาวะหนี้สินและแนวทางการแก้ปัญหาในปัจจุบันของครอบครัวตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

ภาวะหนี้สิน ประกอบด้วย สาเหตุการเป็นหนี้ ผู้ที่ก่อให้เกิดให้เกิดหนี้สิน ผู้รับภาระหนี้สิน ระยะเวลาและการวางแผนในการชำระหนี้ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหนี้สิน

แนวทางในการแก้ปัญหาในปัจจุบัน ประกอบด้วย การหาอาชีพเสริม สภาพครอบครัว พฤติกรรมการใช้จ่าย การแสวงหารายได้เพิ่ม วิธีการชำระหนี้

2. ความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ประกอบด้วย ประเภทธุรกิจ เงินลงทุน ความรู้ในการประกอบอาชีพเสริมรายได้ การตลาด การวางแผนในการประกอบอาชีพเสริม ความต้องการ การสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน

3. การจัดทำแผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ สำหรับครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ครอบคลุมการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนกลวิธี และแผนปฏิบัติการ

นิยามศัพท์

ภาวะหนี้สิน หมายถึง สภาพการเป็นหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเงิน จากการเข้าซื้อสินค้า จากตัวสัญญาใช้เงิน จากบัตรเครดิต ซึ่งในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเน้นภาวะหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน หรือแหล่งเงินทุนต่าง ๆ เป็นหลัก

ความต้องการประกอบอาชีพเสริม หมายถึง สิ่งที่ครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดภูธรภาค 5 ต้องการทำอาชีพเสริมเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินที่นอกเหนือจากงานปกติ เพื่อนำมาชำระหนี้และใช้จ่ายภายในครอบครัวโดยมาจากหนี้สินที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันพร้อมกับความต้องการประกอบอาชีพในอนาคต

แนวทางในการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สินในปัจจุบัน หมายถึง วิธีการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยได้จากกำลังใจจากครอบครัว พฤติกรรมการใช้จ่าย พฤติกรรม ความเป็นอยู่ การหาอาชีพเสริม การแสวงหารายได้เพิ่ม การชำระหนี้ และการพัฒนาทักษะอาชีพของครอบครัวข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5

ความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในอนาคต หมายถึง การกำหนดเป้าหมายในอนาคตเมื่อได้ประกอบอาชีพเสริม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สินที่เกิดขึ้นของครอบครัวข้าราชการตำรวจภูธรภาค 5 ในขณะเดียวกันก็มีความหวังว่าจะเกิดความมั่นคง การเพิ่มขึ้นของ

รายได้ ภายในครอบครัว และการได้รับการสนับสนุนของแหล่งเงินทุนตลอดจนการได้พัฒนาขยายธุรกิจ
ในอนาคต

แผนส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ หมายถึง แนวทางในการสนับสนุนอาชีพ
เสริมรายได้ของครอบครัวข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา
ภาวะหนี้สินที่เกิดขึ้น

แผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการในการกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ เป้าหมายและวิธี
ปฏิบัติขององค์กร ให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของครอบครัวข้าราชการ
ตำรวจภูธรภาค 5

แผนกลยุทธ์ หมายถึง วิธีการในการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จของธุรกิจนั้น ๆ
ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ความชำนาญในการผลิตสินค้าหรือบริการ การศึกษาดูงาน และค้นหา
ข้อดี ข้อเสียในการผลิตสินค้าหรือบริการนั้น ๆ แล้วนำมาประยุกต์ปรับเป็นวิธีการใหม่ ๆ จากนั้น จึง
เริ่มต้น วางแผน ทดลอง ตรวจสอบ แล้วจึงเริ่มลงมือปฏิบัติเป็นวิธีการสุดท้าย

แผนปฏิบัติการ หมายถึง การรวมกระบวนการจัดทำแผนในระดับกลยุทธ์กับระดับ
ปฏิบัติการเข้าด้วยกัน โดยจะเป็นการกำหนดรายละเอียดโครงการกิจกรรมและวิธีปฏิบัติการ ให้สอดคล้อง
กับแผนกลยุทธ์ แยกตามหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน